

Додаток
до рішення дев'яносто другої (позачергової)
сесії Воскресенської селищної ради
восьмого скликання від _____ № _____

ПРОГРАМА
запобігання та протидії домашньому насильству та насильству
за ознакою статі на території Воскресенської селищної територіальної
громади на 2026- 2028 роки

Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ соціального захисту населення Воскресенської селищної ради
2.	Розробник Програми	Відділ соціального захисту населення Воскресенської селищної ради
3	Відповідальні виконавці Програми	Відділ соціального захисту населення, Служба у справах дітей, КУ «Центр надання соціальних послуг», відділ освіти, культури, молоді та спорту, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, які розташовані на території Воскресенської селищної територіальної громади
4	Учасники Програми	Відділ соціального захисту населення, Служба у справах дітей, КУ «Центр надання соціальних послуг, відділ освіти, культури, молоді та спорту, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, які розташовані на території Воскресенської селищної територіальної громади
5	Термін реалізації Програми	2026-2028 роки
6	Джерела фінансування Програми	Державний бюджет, місцевий бюджет, інші джерела, не заборонені чинним законодавством

Пояснювальна записка до Програми

1.Назва: Програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на території Воскресенської територіальної громади.

2. Розроблення заходів спрямованих на корекцію ненасильницької моделі поведінки осіб, які вчиняють домашнє насильство відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

3.Ініціатор-головний замовник: Ініціатором розроблення Програми є Воскресенська селищна рада.

4.Головний розпорядник коштів: Головним розпорядником коштів є відділ соціального захисту населення Воскресенської селищної ради.

5.Відповідальний виконавець: Відповідальним виконавцем заходів, спрямованих на реалізацію Програми є відділ соціального захисту населення, комунальна установа «Центр надання соціальних послуг Воскресенської селищної ради», відділ освіти, культури, молоді та спорту Воскресенської селищної ради.

6.Мета, зміст та завдання проекту програми: Метою програми є удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на рівні Воскресенської селищної територіальної громади з урахуванням міжнародних стандартів, формування соціально прийнятих норм, гуманістичних цінностей. Основними завданнями Програми є підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини і наслідки домашнього насильства та насильства за ознакою статі. Фахівці, які реалізують Програму, повинні користуватися такими принципами як конфіденційність та захист персональних даних, дотримання прав та свобод людини в процесі роботи.

7.Початок : 2026 рік, **закінчення** 2028 рік.

8. Фінансування: Основним джерелом фінансування Програми є кошти бюджету Воскресенської селищної ради, які щорічно затверджуються в межах реалізації селищних програм, відповідно фінансових можливостей бюджету а також інших джерел фінансування, які не заборонені чинним законодавством.

9.Очікувані результати виконання: Виконання Програми дасть змогу знизити рівень домашнього насильства, насильства за ознакою статі та забезпечити захист прав постраждалих осіб, буде забезпечено зростання довіри громадян до суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, підвищення рівня обізнаності населення з питань запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі.

10. Контроль за виконанням: Координація роботи щодо виконання Програми покладається на відділ соціального захисту населення Воскресенської селищної ради та Службу у справах дітей Воскресенської селищної ради.

Здійснення контролю за ходом реалізації Програми покладається на постійну комісію селищної ради з питань соціального захисту населення, охорони здоров'я, материнства та дитинства, освіти, культури, молоді та спорту.

1. Загальні положення

Програма запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на території Воскресенської селищної територіальної громади на 202-2028 роки розроблена відповідно до Конституції України, Сімейного кодексу України, Законів України «Про охорону дитинства», «Про попередження насильства в сім'ї», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

Розроблення та прийняття програми обумовлено необхідністю визначення на рівні Воскресенської селищної територіальної громади Миколаївського району Миколаївської області проблем сучасної сім'ї, конкретних заходів захисту прав осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, підтримки та розвитку сім'ї, популяризації сімей з дітьми, попередження і протидії насильству в сім'ї.

Завдання і заходи програми спрямовані на формування у жителів Воскресенської громади нетерпимого ставлення до постраждалих осіб, насамперед постраждалих дітей, створення сприятливих умов для розвитку сім'ї, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, створення якісного та безпечного середовища життєдіяльності населення та усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована програма, обґрунтування необхідності їх розв'язання

Проблеми спричинені сукупністю взаємопов'язаних та взаємообумовлених чинників, серед яких:

- низька культура поведінки молоді, внутрішньо сімейних стосунків;
- збільшення кількості сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах;
- поширення сімейного насильства в різних формах;
- недостатній рівень педагогічної культури батьків, їх відповідальності за здоров'я та виховання дітей;
- незадовільний життєвий рівень значної кількості сімей, низькі стандарти оплати праці, невирішеність житлової проблеми, поширення бідності та злиденності серед сімей з дітьми, слабка орієнтація на свідоме самозабезпечення;
- потреба у забезпеченні координації діяльності органів виконавчої влади, громадських організацій у сфері протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;
- недостатня поінформованість суспільства щодо шляхів убезпечення від потрапляння до ситуацій, що призводять до домашнього насильства та насильства за ознакою статі, а також можливостей отримання відповідної допомоги з метою формування навичок безпечної поведінки у населення;
- упереджене ставлення до осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

- втрата ідеалів, соціальної перспективи, життєвого оптимізму молоддю;
- невідповідність молоді до подружнього життя;
- низький рівень життя, безробіття і значна економічна та соціальна залежність від батьків;
- поганий стан здоров'я і зростання рівня соціальних відхилень (злочинність, пияцтво, наркоманія, проституція).

3. Мета Програми

Метою Програми є удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі на рівні Воскресенської селищної територіальної громади з урахуванням міжнародних стандартів, Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», Указу Президента України від 21 вересня 2020 року № 398 «Про невідкладні заходи із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства», а також підвищення ефективної взаємодії органів місцевого самоврядування та громадськості.

Положення Програми спрямовані на досягнення в Воскресенській селищній територіальній громаді забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок і дівчаток та сприяння побудові миролюбного й відкритого суспільства в інтересах сталого розвитку, забезпечення доступу до правосуддя для всіх і створення ефективних, підзвітних та заснованих на широкій участі інституцій на всіх рівнях, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

4. Шляхи і способи розв'язання проблеми

Проблему недостатньо ефективного механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі та забезпечення захисту прав осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі (далі - постраждалі особи) в Воскресенській селищній територіальній громаді передбачається розв'язати такими способами та шляхами:

1) удосконалення системи запобігання та протидії насильству, а також, запровадження дієвого механізму взаємодії суб'єктів, що проводять заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі шляхом узгодження їх дій;

2) формування в громаді нетерпимого ставлення до насильства та посилення готовності протидіяти його проявам, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед дітей, усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини;

3) запровадження системного реагування на насильство, де кожен випадок отримує належну увагу суб'єктів, інших органів та установ, які виконують функції, пов'язані з проведенням заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

4) забезпечення постраждалим особам незалежно від віку та стану здоров'я доступності до комплексних послуг, орієнтованих на їх потреби, та отримання таких послуг;

5) надання доступних якісних соціальних послуг постраждалим особам;

6) належного розслідування фактів домашнього насильства, притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності та зміна їх поведінки на ненасильницьку;

7) підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини і наслідки домашнього насильства, розуміння суспільством непропорційного впливу домашнього насильства та насильства за ознакою статі на жінок і чоловіків, у тому числі на осіб з інвалідністю, вагітних жінок, дітей,

недієздатних осіб, осіб похилого віку;

8) надання кожній постраждалій особі інформації про її права та можливості реалізації таких прав та забезпечення реалізації таких прав;

9) забезпечення доступу до загальних служб підтримки постраждалих осіб для отримання соціальних послуг медичної, соціальної, психологічної допомоги, доступу до правосуддя та інших механізмів юридичного захисту.

5. Завдання і заходи Програми

Завдання	Заходи з виконання Програми
Здійснення збору, аналізу і поширення інформації про домашнє насильство та/або насильство за ознакою статі, удосконалення системи показників у формах державної статистичної звітності щодо запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі	здійснення збору статистичних даних про факти домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та проведення аналізу ситуації підготовка інформацій про стан реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильства за ознакою статі з аналізом ситуації на території Воскресенської селищної територіальної громади
Підвищення рівня поінформованості населення про форми, прояви, причини і наслідки домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; розуміння жителями природи домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, його непропорційного впливу на жінок і чоловіків, у тому числі на осіб з інвалідністю, вагітних жінок, дітей, недієздатних осіб, осіб похилого віку	забезпечення розповсюдження відповідно до законодавства інформації про домашнє насильство, про права, заходи та соціальні послуги, які надають різні суб'єкти; категорії осіб, які можуть ними скористатися, та порядок отримання таких послуг; про відповідальність кривдників; оприлюднення даних про суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі на місцевому рівні, та забезпечення доступності інформації про їх функції та обов'язки у запобіганні та протидії домашньому насильству
Формування в громаді нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед постраждалих дітей, усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини	проведення навчальних семінарів та тренінгів за напрямом комунікаційної, емоційно-етичної компетентності за темою "Ненасильницька поведінка, ненасильницьке розв'язання конфліктів у сімейних та міжособистісних відносинах"; розроблення та впровадження програм попередження домашнього насильства, в тому числі для учасників бойових дій, родин ветеранів антитерористичної операції/операції об'єднаних сил, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, недієздатних осіб та осіб похилого віку

Заохочення всіх членів громади, насамперед чоловіків і хлопців, до активного сприяння запобіганню домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі	залучення чоловіків і хлопців до заходів із формування в громаді нульової толерантності до домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі; залучення бізнесу в розбудову системи запобігання та протидії насильству та/або насильству за ознакою статі, в тому числі запобігання насильству в трудових колективах, як частини корпоративної соціальної відповідальності
Забезпечення координації та ефективної взаємодії органів та установ, які виконують функції, пов'язані з проведенням заходів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі	узгодження завдань із запобігання та протидії домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі між суб'єктами взаємодії, визначення відповідальних працівників, які приймають та реєструють заяви і повідомлення про вчинення домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, координацію заходів реагування на факти вчинення такого насильства, надання допомоги і захисту постраждалим особам, роботи з кривдниками на території Воскресенської селищної територіальної громади; визначення потреб територіальної громади у соціальних послугах, зокрема у соціальній профілактиці, з метою запобігання насильству, планування надання соціальних послуг для постраждалих осіб відповідно до оцінки потреб; включення до програми соціально-економічного розвитку громади заходів, спрямованих на запобігання та протидію домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі та забезпечення їх виконання; удосконалення порядку інформування про виявлені факти домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі у випадках, передбачених законодавством, з дотриманням правового режиму інформації з обмеженим доступом; розроблення суб'єктами взаємодії спільного алгоритму реагування на випадки домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та надання дієвої допомоги постраждалим особам

Навчання та підвищення рівня професійної компетентності суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі	проведення навчань із реагування на випадки домашнього насильства, насильства за ознакою статі та жорстокого поводження з дітьми; участь у навчанні фахівців, які надають соціальні послуги постраждалим особам
Надання кожній постраждалій особі інформації про її права та можливості реалізації таких прав	забезпечення отримання постраждалою особою повної та вичерпної інформації про свої права і соціальні послуги, медичну, соціальну, психологічну допомогу, якими вона може скористатися; забезпечення надання допомоги постраждалим особам, включаючи недієздатних осіб, осіб з інвалідністю та дітей, за місцем звернення; забезпечення здійснення в громаді своєчасних та дієвих заходів щодо захисту прав та законних інтересів постраждалої дитини; надання консультацій щодо всіх форм домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі абонентам анонімно або з належним дотриманням правового режиму інформації з обмеженим доступом
Забезпечення постраждалим особам доступу до правосуддя та інших механізмів юридичного захисту, у тому числі шляхом надання безоплатної правової допомоги у порядку, встановленому Законом України “Про безоплатну правову допомогу”	забезпечення доступу осіб, постраждалих від зґвалтування, фізичного та/або сексуального насильства, до медичної допомоги; судово-медичної, судово-психіатричної, судово-психологічної експертизи (за потреби); послуг з охорони психічного здоров'я; розширення доступу до послуг первинної медичної допомоги, послуг з охорони психічного здоров'я осіб, постраждалих від зґвалтування, фізичного та/або сексуального насильства
Забезпечення притягнення кривдника до відповідальності, передбаченої законодавством	інформування дитини, її батьків, інших законних представників про права дитини, заходи та послуги, якими вони можуть скористатися; запровадження інструментів проведення оцінки ризиків вчинення повторного правопорушення для планування профілактичної роботи з дітьми; забезпечення уповноваженим підрозділом органу Національної поліції взяття на профілактичний облік кривдника з моменту виявлення факту вчинення ним домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі на встановлений законодавством строк і проведення з ним профілактичної роботи відповідно до законодавства

6. Очікувані результати Програми

Виконання програми дасть змогу:

- 1) мінімізувати асоціальні прояви насильства у сім'ї (зменшення кількості сімей в яких існує ризик вчинення домашнього насильства);
- 2) забезпечити надання послуг сім'ям з питань підготовки до майбутнього батьківства та відповідального батьківства у вихованні дітей;
- 3) забезпечити освітньо – практичними послугами з питань, виховання дітей, вирішення конфліктів, формування ненасильницької моделі поведінки, сімейних цінностей та традицій учасників відповідних заходів;
- 4) підвищити рівень обізнаності суспільства щодо форм та проявів домашнього насильства, його причин та наслідків, формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі родинних відносин;
- 5) підвищити рівень професійної компетенції працівників Воскресенської селищної ради щодо запобігання та протидії домашньому насильству;
- 6) посилити ефективність взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству;
- 7) удосконалити систему надання допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства;

7. Механізм реалізації Програми та контроль за її виконанням

Забезпечення виконання завдань Програми передбачається шляхом виконання заходів, підвищення ефективності взаємодії органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та громадських організацій з питань домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі.

Начальник відділу СЗН

Сергій ЗЯБКО